

Károly Róbert uralkodása

► Mit, milyen sorrendben, hogyan?

- 1) Olvasd el a szöveget Károly Róbert (1308-1342) uralkodásáról!
- 2) Fejezd be a megkezdett fogalomtérképet!

Károly Róbert uralkodása

1301-ben kihalt az Árpád-ház, majd 1308-ig a trónviszályok jellemezték Magyarországot. Egyes nagyurak egész országrészeket birtokoltak. Többen is pályáztak a magyar trónra rokonság révén, de senkinek sem sikerült mindenkitől támogatást szerezni. Míg végül a pápa közbenjárásával IV. Béla lányának leszármazottja, Anjou Károly szerezte meg a trónt.

I. Károly Róbert első feladata a királyi hatalom megerősítése volt. Legyőzte a tartományurakat, birtokaikat elkobozta. De nem tartotta meg magának, hanem a hozzá hűséges embereinek adományozta. Kötelezte őket arra, hogy bár saját zászlajuk alatt, de a király szolgálatában álló hadsereget hozzanak létre. Ezt banderiális hadszervezetnek hívjuk.

Károly Róbert üres kincstárral kezdte az uralkodást. Ezért alaposan átalakította a pénzügyeket is. Bevételekre volt szüksége, de a földbirtokokból nem volt elegendő, ezért a királyi felségjog alapján (ezt regálénak mondjuk) jutott jövedelemhez. Magyarország gazdag volt ásványkincsekben (arany, ezüst, só). Az ezzel kapcsolatos kereskedelem például királyi felségjog volt. A nagyobb bevétel érdekében támogatta a nemesfém bányászatát. Érdeklétté tette a földesurakat a bányák megnyitásában. A birtokos

Károly Róbert uralkodása

megkapta a bányabér (urbura) egyharmadát. A kitermelt aranyat, ezüstöt a termelők kötelesek voltak beváltani, kb. 40–50%-os haszonra tett így szert az uralkodó.

Megjelent a jobbágyok első állami adója, a kapuadó, amelyet évente, jobbágyportánként szedtek. Megszűnt a pénzrontás gyakorlata, mivel Károly Róbert firenzei mintára értékálló aranyforintot vezetett be.

Tartományurakkal való háborúk következtében a külkereskedelem nem sok hasznot hajtott. E téren is változások történtek. Menlevelet adott ki a délről érkező kereskedőknek, akik így biztonságban érezték magukat. Addigi belső vámok helyett harmincadvámra alapozta a vámbevételeket. Ezt a nagyobb városokban szedték.

1335-ben Visegrádra királytalálkozóra érkezett cseh és lengyel királlyal megállapodva új kereskedelmi útvonalat is létrehozta.

Károly Róbert uralkodása

